

VENDIM
Nr. 620, datë 7.7.2015

**PËR MIRATIMIN E RREGULLAVE, PËRGJEGJËSIVE DHE PROCEDURAVE TË
DETAJUARA PËR VLERËSIMIN STRATEGJIK MJEDISOR NË KONTEKSTIN
NDËRKUFITAR***

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të pikës 3, të nenit 17, të ligjit nr. 91/2013, datë 28.2.2013, “Për vlerësimin strategjik mjedisor”, me propozimin e ministrit të Mjedisit, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

I. QËLLIMI DHE FUSHA E ZBATIMIT

1. Qëllimi i këtij vendimi është miratimi i rregullave, përgjegjësive dhe procedurave që zbatohen për vlerësimin e planeve apo programeve që mund të kenë pasoja të rëndësishme në mjedisin e vendeve fqinje.

2. Vlerësimi strategjik mjedisor në kontekstin ndërkufitar të kryhet për planet dhe programet e përcaktuara në nenin 2, të ligjit nr. 91/2013, “Për vlerësimin strategjik mjedisor”, të cilat vendosin kuadrin për miratimin e ardhshëm të zhvillimit të projekteve të listuara në shtojcat I dhe II, të ligjit nr. 10440/2011, “Për vlerësimin e ndikimit në mjedis”.

3. Nuk janë subjekt i këtij vendimi:

a) Planet dhe programet qëllimi i të cilave është t’i shërbejnë mbrojtjes së vendit ose emergjencave civile;

b) Planet dhe programet financiare ose buxhetore.

II. NJOFTIMI FILLESTAR NGA AUTO-RITETI PROPOZUES DHE NJOFTIMI I PALËS SË PREKUR

1. Autoriteti propozues, që synon të zbatojë një plan apo program në një zonë kufitare, sipas përcaktimeve të kreut I, të këtij vendimi, paraqet pranë Ministrisë së Mjedisit kërkesën me shkrim, të shoqëruar me dokumentacionin, i cili përmban:

a) Projektin e planit ose programit dhe raportin mjedisor, ku të përfshihet informacion mbi pasojat e tij ndërkufitare mjedisore ose shëndetësore;

b) Informacion mbi procedurën e vendimmarrjes, ku të përfshihet një afat i arsyeshëm kohor për dhënien e komenteve.

2. Dokumentacioni i kërkuar në pikën 1, të këtij kreu, dorëzohet edhe me CD/DVD në të paktën 5 kopje.

3. Ministria, brenda 40 (dyzet) ditëve pune nga data e marrjes së njoftimit nga autoriteti propozues, vlerëson kërkesën e autoritetit propozues dhe, bazuar në shtojcën 1, të ligjit nr. 91/2013, “Për vlerësimin strategjik mjedisor”, identifikon ndikimet e rëndësishme mjedisore ndërkufitare, si dhe vendos nëse është e nevojshme që plani apo programi t’i nënshtrohet procedurës së vlerësimit strategjik mjedisor (VSM) në kontekst ndërkufitar.

4. Ministria, pas marrjes së vendimit sipas pikës 3, të këtij kreu, njofton zyrtarisht autoritetin propozues se plani apo programi i propozuar duhet t’i nënshtrohet procedurës së VSM-së në kontekst ndërkufitar dhe i kërkon të plotësojë formatin e njoftimit të shtetit fqinj dhe dokumentacionin e kërkuar në të, bazuar në shtojcën 1, bashkëlidhur këtij vendimi.

5. Formatin e njoftimit dhe dokumentacionin i kërkuar në të i dërgohen palës së prekur, në gjuhën angleze, dhe shpenzimet për përkthimin mbulohen nga autoriteti propozues.

6. Ministria, brenda 20 (njëzet) ditëve pune nga data e marrjes së formatit të njoftimit dhe dokumentacionit shoqërues, nis praktikën në Ministrinë e Punëve të Jashtme të Republikës së Shqipërisë për të njoftuar palën e prekur për planin apo programin e propozuar që do t’i nënshtrohet procesit të VSM-së në kontekst ndërkufitar dhe e fton të marrë pjesë në procedurën përkatëse. Njoftimi shoqërohet me formatin e njoftimit të shtetit fqinj dhe dokumentacionin e kërkuar në të.

7. Ministria e Punëve të Jashtme të Republikës së Shqipërisë i përcjell palës së prekur praktikën, nëpërmjet organeve të varësisë, brenda 15 (pesëmbëdhjetë) ditëve pune nga data e marrjes së saj.

* Ky vendim është përafëruar plotësisht me: Direktivën 2001/42/KE të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit, datë 27 qershor 2001, “Për vlerësimin e pasojave në mjedis të planeve dhe programeve të caktuara”, numri CELEX: 32001L0042, Fletorja Zyrtare e Bashkimit Evropian, Seria L, nr. 197, datë 21.7.2001, fq. 30 – 37.

8. Nëse pala e prekur shpreh se nuk ka interes të marrë pjesë në procedurën e VSM-së në kontekst ndërkufitar apo nuk shprehet brenda afatit të përcaktuar në njoftimin e ministrisë dhe në formatin e njoftimit, i cili nuk duhet të jetë më shumë se 2 (dy) muaj, procedura e VSM-së kryhet pa përfshirjen e palës së prekur, në përputhje me kërkesat e ligjit nr. 91/2013, datë 28.2.2013, “Për vlerësimin strategjik mjedisor”, dhe legjislacionit në fuqi për VSM-në.

9. Në rastin kur pala e prekur shfaq interes për të marrë pjesë në procedurën e VSM-së në kontekst ndërkufitar, ministria e fton atë të marrë pjesë në procedurat e VSM-së, si më poshtë:

a) Konsultimin për çështjet që duhet të trajtojë raporti i VSM-së;

b) Dëgjuesën e publikut sipas procedurave të kreu III, të ligjit nr. 91/2013, datë 28.2.2013, “Për vlerësimin strategjik mjedisor”, si dhe procedurave të hollësishtme në fuqi, të miratuara me vendim të Këshillit të Ministrave;

c) Vendimmarrjen lidhur me deklaratën mjedisore.

10. Pala e prekur, në rastin kur shfaq interes për të marrë pjesë në procedurën e VSM-së në kontekst ndërkufitar, i dërgon ministrisë emrin dhe të dhënat e personit të kontaktit që do të koordinojë konsultimet dhe takimet.

III. KONSULTIMET ME PALËN E PREKUR

1. Ministria, në rast se do të gjykohet e nevojshme gjatë procedurës së VSM-së, i kërkon palës së prekur informacion lidhur me gjendjen e mjedisit që ka gjasa të ndikohet në mënyrë të konsiderueshme. Pala e prekur duhet të përgjigjet në gjuhën angleze dhe, sipas rastit, përgjigjja duhet të përfshijë informacion në lidhje me madhësinë e zonës, me statusin aktual të mjedisit, aktivitetet aktuale të pajisura me leje mjedisi në atë zonë, zonat e mbrojtura, parqet kombëtare. Përgjigjja duhet të dërgohet brenda një periudhe kohore të arsyeshme. Përkthimi i materialeve nga gjuha e palës së prekur në gjuhën angleze do të përballohet me shpenzimet e autoritetit propozues të planit apo programit.

2. Ministria i kërkon palës së prekur që, bazuar në procedurat e përcaktuara në legjislacionin kombëtar, të njoftojë dhe informojë publikun e palës së prekur, i cili mund të ndikohet konsiderueshëm nga plani apo programi, dhe t'i japë atij mundësinë të shprehë mendimet e komentet lidhur me planin apo programin dhe çështjet që kërkojnë të përfshihen në raportin e VSM-së.

3. Ministria i kërkon palës së prekur që, brenda 7 (shtatë) javëve nga marrja e njoftimit, në rast se ka shfaqur interes për të marrë pjesë në procedurën e VSM-së në kontekst ndërkufitar, t'i dërgojë një përmbledhje në gjuhën angleze të komenteve dhe sugjerimeve të publikut edhe autoritetit përgjegjës për mjedisin të palës së prekur, në lidhje me çështjet që kërkojnë të merren parasysh në raportin e VSM-së. Përkthimi i materialeve nga gjuha e palës së prekur në gjuhën angleze do të përballohet me shpenzimet e autoritetit propozues të planit apo programit.

4. Ministria duhet të përfshijë informacionin e paraqitur nga pala e prekur sipas përcaktimeve të pikës 3, të këtij kreu, në njoftimin me shkrim që i bën autoritetit propozues për çështjet që duhet të trajtojë në raportin e VSM-së, sipas procedurave të përcaktuara nga legjislacioni kombëtar në fuqi për procesin e VSM-së.

IV. PROCEDURA E DËRGIMIT TË RAPORTIT TË VSM-së

1. Ministria brenda 30 (tridhjetë) ditëve pune nga dorëzimi i raportit përfundimtar të VSM-së nga ana e autoritetit propozues, sipas procedurave të përcaktuara në legjislacionin kombëtar në fuqi për procesin e VSM-së, ia dërgon atë palës së prekur, së bashku me përmbledhjen joteknike të raportit të VSM-së. Të dyja dokumentet duhet të jenë të përkthyer në gjuhën angleze me shpenzimet e autoritetit propozues të planit apo programit. Në shkresën përcjellëse duhet të shënohet dhe koha në të cilën pritet përgjigjja nga pala e prekur, e cila është jo më shumë se 2 (dy) muaj.

2. Pala e prekur e shqyrton dhe e konsulton raportin e VSM-së, bazuar në procedurat e përcaktuara në legjislacionin kombëtar, dhe i dërgon ministrisë komentet ose vërejtjet e përfuara nga publiku apo autoritetet.

3. Raporti i VSM-së në kontekst ndërkufitar duhet të përfshijë informacionin e kërkuar në shtojcën 2, bashkëlidhur këtij vendimi.

4. Ministria, në bashkëpunim me autoritetin propozues, organizon dëgjuesat me publikun, sipas procedurave të përcaktuara në legjislacionin kombëtar në fuqi për procesin e VSM-së, ku fton dhe palën e prekur të marrë pjesë gjatë këtyre dëgjuesave. Shpenzimet në këtë rast mbulohen nga autoriteti propozues.

5. Ministria dhe autoriteti propozues duhet të marrin pjesë në dëgjuesat e publikut të organizuara nga pala e prekur lidhur me konsultimin dhe shqyrtimin e raportit të VSM-së. Shpenzimet mbulohen nga autoriteti propozues.

6. Bazuar në rezultatet e dëgjuesave, të përcaktuara në pikat 4 dhe 5, të këtij kreu, autoriteti propozues

përgatit një raport vlerësimi lidhur me dhënien e alternativave për zgjidhjen e çështjeve/problemeve të ngritura gjatë debateve. Raporti i dërgohet Ministrisë.

7. Ministria, mbas paraqitjes së raportit të vlerësimit nga autoriteti propozues sipas pikës 6, të këtij kreu, nis procedurën e shqyrtimit të cilësisë të raportit të VSM-së, sipas procedurave të përcaktuara në legjislacionin kombëtar në fuqi për procesin e VSM-së.

8. Ministria, gjatë fazës së shqyrtimit, duhet të ndërmarrë konsultime me autoritetin përgjegjës të palës së prekur lidhur me masat për minimizimin apo eliminimin e ndikimit negativ të mundshëm ndërkufitar nga plani apo programi i propozuar. Konsultimet në këtë fazë nuk mund të zgjasin më tepër se 4 (katër) muaj.

V. VENDIMI FINAL

1. Ministria e bazon marrjen e vendimit përfundimtar për planin apo programin e propozuar në dokumentacionin dhe raportin e vlerësimit strategjik mjedisor ndërkufitar në masat për të parandaluar, zvogëluar ose zbutur pasojat negative të identifikuar në raportin mjedisor, në komentet e publikut, si dhe në rezultatet e konsultimeve të realizuara me palën e prekur.

2. Ministria, brenda 30 (tridhjetë) ditëve nga data e marrjes së vendimit përfundimtar për zhvillimin e planit apo programit në zonë kufitare, ia njofton atë palës së prekur duke i dhënë arsyetimet mbi të cilat u mbështet për marrjen e vendimit, përmbajtjen e tij dhe të kushteve të përcaktuara në të.

3. Nëse Ministria, pa filluar zbatimin plani apo programi, merr informacion të ri për ndikime të tjera mjedisore negative ndërkufitare që mund të shfaqen, por që nuk ishin të ditura në momentin kur mori vendimin përfundimtar dhe që mund të kenë ndikuar në përmbajtjen e tij, informon palën e prekur.

4. Nëse pala e prekur kërkon të konsultohet për rishikimin e vendimit përfundimtar, ministria hyn në konsultime për nevojën e rishikimit ose jo të tij.

VI. MONITORIMI DHE ANKIMIMI

1. Nëse autoriteti përgjegjës i palës së prekur kërkon të kryhet një analizë për ndikimet mjedisore ndërkufitare pasi plani apo programi ka filluar të zbatohet, ministria zhvillon konsultime me palën e prekur për kryerjen ose jo të kësaj analize, si dhe për çështjet që do të trajtohen në të.

2. Nëse do të zhvillohet analiza, ajo do të fokusohet në rivlerësimin e çdo ndikimi negativ përtej kufijve të parashikuar gjatë vendimmarrjes, duke përfshirë edhe çështjet e mëposhtme:

a) monitorimin e zbatimit të deklaratës mjedisore, si dhe efektshmërinë e masave të marra për zbutjen e ndikimeve mjedisore;

b) rivlerësimin e ndonjë ndikimi mjedisor negativ, me qëllim përmirësimin e masave për kontrollin e tij;

c) verifikimin e parashikimeve të ndikimeve mjedisore, me qëllim që të përdoret përvoja për plane/programe të njëjta në të ardhmen.

3. Në rastet kur ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe palës së prekur apo palëve të prekura është lidhur marrëveshje dy- a më shumëpalëshe lidhur me procedurat e VSM-së ndërkufitare, bazuar në Konventën për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis dhe Protokollin për Vlerësimin Strategjik Mjedisor, atëherë do të zbatohen procedurat dhe rregullat e përcaktuara në to.

VII. DISPOZITA TË FUNDIT

Ngarkohen Ministria e Mjedisit dhe Ministria e Punëve të Jashtme për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTRI

Edi Rama

SHTOJCA I

FORMATI I NJOFTIMIT DHE INFORMACIONI I KËRKUAR

1. Plani ose programi i propozuar dhe natyra e tij.

2. Autoriteti përgjegjës për miratimin e tij.

3. Procedurat e parashikuara, përfshirë edhe:

a) Fillimin e procedurës;

b) Mundësinë e pjesëmarrjes së publikut;

- c) Kohën dhe vendin e konsultimit të parashikuar me publikun;
 - ç) Autoritetin prej të cilit mund të merret informacioni i duhur dhe ku ky informacion është depozituar për shqyrtim nga publiku;
 - d) Autoritetin tek i cili duhen depozituar komentet dhe pyetjet si dhe kohën e përcaktuar për transmetimin e komenteve dhe pyetjeve; dhe
 - dh) Çfarë informacioni mjedisor e shëndetësor lidhur me planin ose programin e propozuar është i disponueshëm.
4. Kur plani ose programi do të jetë subjekt i procedurës së vlerësimit ndërkufitar.

SHTOJCA II INFORMACIONI QË DUHET TË PËRMBAJË RAPORTI I VSM-së

1. Përmbajtjen dhe objektivat kryesorë të planit ose programit dhe lidhjet e tij me plane ose programe të tjera.
2. Aspektet e rëndësishme të gjendjes aktuale të mjedisit, përfshirë gjendjen shëndetësore të popullatës, dhe ndikimin e kësaj gjendjeje të mjedisit në shëndetin e komuniteteve, në rastin kur plani ose programi nuk do të zbatoheshin.

3. Karakteristikat e mjedisit, përfshirë ndikimin në shëndetin e komuniteteve, në zonat që mund të preken në mënyrë domethënëse.

4. Problemet mjedisore, edhe ato të shëndetit publik, të rëndësishme për planin ose programin.

5. Objektivat mjedisorë dhe të shëndetit publik të vendosura në planin ndërkombëtar, kombëtar ose në nivele të tjera të cilat janë të rëndësishme për planin ose programin, si dhe mënyrat në të cilat këto objektiva dhe çështje të tjera mjedisore e shëndetësore janë marrë në konsideratë gjatë përgatitjes së tyre.

6. Pasojat¹ domethënëse mjedisore dhe të shëndetit publik.

7. Masat për të parandaluar, reduktuar ose lehtësuar çdo pasojë negative në mjedis dhe në shëndet, të cilat dalin si rrjedhojë nga zbatimi i planit ose programit.

8. Një përshkrim i arsyeve për të zgjedhur alternativat e diskutuara së bashku me një përshkrim se si është bërë vlerësimi, përfshirë këtu edhe vështirësitë në dhënien e informacionit, që do të përfshijnë mangësitë teknike dhe mungesën e njohurive.

9. Masat e parashikuara për të monitoruar pasojat mjedisore dhe të shëndetit publik të zbatimit të planit ose programit.

10. Pasojat e mundshme dhe të rëndësishme ndërkufitare mjedisore dhe të shëndetit publik.

11. Një përmbledhje joteknike e informacionit të dhënë.

¹ Këto pasoja duhet të përfshijnë efektet anësore, mbivendësore, sinergjike, afatshkurtra, afatmesme, afatgjata, të përhershme dhe të përkohshme, ato positive dhe negative.

